

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 16&2/BC-BGDĐT

Hà Nội, ngày 06 tháng 10 năm 2023

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành Nghị định số 27/2015/NĐ-CP ngày 10/3/2015 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu “Nhà giáo nhân dân, Nhà giáo ưu tú”

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Ngày 30/5/1985, Hội đồng Nhà nước đã ban hành Pháp lệnh quy định danh hiệu vinh dự Nhà nước để tặng các nghệ sĩ, nhà giáo, thầy thuốc. Từ năm 1986 đến năm 2020, qua 15 lần xét tặng, Chủ tịch nước đã ký Quyết định phong tặng 650 Nhà giáo Nhân dân (NGND) và 9081 Nhà giáo Uy tú (NGUT). Triển khai thực hiện Nghị định số 27/2015/NĐ-CP ngày 10/3/2015 của Chính phủ quy định về xét tặng NGND, NGUT (Nghị định số 27), từ năm 2015 đến nay đã tổ chức được 02 đợt xét tặng danh hiệu NGND, NGUT vào năm 2017 và năm 2020, trong đó đã có 82 NGND và 1665 NGUT được Chủ tịch nước phong tặng (trong đợt xét tặng danh hiệu NGND, NGUT lần thứ XIV, Chủ tịch nước đã quyết định phong tặng danh hiệu NGND cho 64 NGUT và danh hiệu NGUT cho 748 nhà giáo; trong đợt xét tặng NGND, NGUT lần thứ XV, Chủ tịch nước đã quyết định phong tặng danh hiệu NGND cho 18 NGUT và danh hiệu NGUT cho 917 nhà giáo). Đây là sự quan tâm to lớn của Đảng, Nhà nước đối với ngành Giáo dục nói chung, đối với nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục nói riêng, thể hiện truyền thống tốt đẹp “Tôn sư trọng đạo” của dân tộc.

Tuy nhiên, trước yêu cầu của việc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo nói chung, đặc biệt yêu cầu của việc nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục; đổi mới mạnh mẽ chính sách đãi ngộ, chăm lo xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục và khâu then chốt theo yêu cầu của Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII, tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và hội nhập quốc tế sâu rộng, một số quy định của Nghị định số 27 đã bộc lộ những bất cập cần được thay thế cho phù hợp với thực tiễn và phù hợp với Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học, Luật Giáo dục và Luật Thi đua, khen thưởng (đang được sửa đổi).

Ngày 26/02/2021, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có Công văn số 693/BGDDĐT-TĐKT gửi Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các bộ, ngành, cơ quan ngang bộ, các đơn vị thuộc và trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc tổng kết thực hiện Nghị định số 27 của Chính phủ và đề xuất điều chỉnh. Trên cơ sở kết quả thực hiện Nghị định của Chính phủ, xuất phát từ thực tiễn của công tác xét tặng danh hiệu và ý kiến của các cơ quan, đơn

vị, Bộ Giáo dục và Đào tạo báo cáo đánh giá thực trạng việc thi hành Nghị định tại các bộ, ngành, địa phương.

I. CHỈ ĐẠO VÀ TRIỂN KHAI NGHỊ ĐỊNH SỐ 27

1. Kết quả đạt được

a) Ban hành và thực hiện các văn bản chỉ đạo triển khai

Trong quá trình xét tặng, Bộ Giáo dục và Đào tạo với vai trò là đơn vị thường trực của Hội đồng xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT cấp Nhà nước đã có nhiều nỗ lực, cố gắng trong việc thực thi trách nhiệm, triển khai thực hiện Nghị định sâu rộng và đạt hiệu quả. Cụ thể: Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Công văn số 3332/BGDDT-TĐKT ngày 07/7/2016 về việc triển khai xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT lần thứ 14 - năm 2017, Công văn số 6332/BGDDT-TĐKT ngày 28/12/2016 giải đáp một số ý kiến về xét tặng NGND, NGƯT lần thứ 14 - năm 2017; Công văn số 5651/BGDDT-TĐKT ngày 16/12/2019 về việc triển khai xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT lần thứ 15 - năm 2020; Công văn số 4732/BGDDT-TĐKT ngày 23/9/2022 về việc triển khai xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT lần thứ 16 - năm 2023.

Từ năm 2015, việc tổ chức thực hiện Nghị định số 27 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT đã được triển khai trong hệ thống giáo dục quốc dân từ Trung ương đến địa phương. Tất cả các bộ, ngành, địa phương đều ban hành các văn bản hướng dẫn chi tiết triển khai nội dung Nghị định và hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo đến các cơ sở giáo dục thuộc phạm vi quản lý. Tại các cơ sở giáo dục, lãnh đạo các nhà trường đều tổ chức phổ biến rộng rãi nội dung Nghị định số 27 để các nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục nắm vững tiêu chuẩn, quy trình và cách thức khai hồ sơ khi tiến hành đề nghị xét tặng. Hội đồng các cấp thực hiện việc xét tặng bảo đảm công khai, minh bạch, đúng quy định.

b) Triển khai việc thẩm định hồ sơ tại hội đồng các cấp

Trên cơ sở Nghị định số 27 và các văn bản triển khai của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các cơ sở giáo dục và các bộ, ngành, địa phương đã thành lập hội đồng cấp cơ sở, hội đồng cấp huyện, hội đồng cấp tỉnh, bộ đúng quy định về thành phần, đối tượng; tiến hành tiếp nhận, thẩm định hồ sơ, xét duyệt và gửi hồ sơ về hội đồng cấp trên đúng thời gian quy định. Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Y tế là các đơn vị đã tổ chức tốt việc xét tặng NGND, NGƯT, bảo đảm công khai, minh bạch và không xảy ra khiếu nại, tố cáo. Một số tỉnh đã tổ chức tốt công tác xét tặng danh hiệu này như tỉnh Nghệ An, Long An (trong đó đã 2 lần liên tiếp xét tặng được danh hiệu NGND là giáo viên tiêu học), Lai Châu, Yên Bai, Bắc Giang.

Tại Hội đồng xét tặng cấp Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã tham mưu Chính phủ thành lập Hội đồng đúng quy định. Hội đồng cấp Nhà nước đã thực hiện nghiêm túc việc thẩm định hồ sơ, bảo đảm thời gian trình Thủ tướng Chính phủ xét, trình Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu những nhà giáo đủ tiêu chuẩn theo quy định tại Nghị định số 27.

c) Việc giải quyết đơn thư

Năm 2017, Hội đồng xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT cấp Nhà nước đã nhận được một số đơn thư kiến nghị về việc xét tặng NGND, NGƯT (đơn thư khiếu nại về phẩm chất đạo đức, tài năng sư phạm...) của một số nhà giáo thuộc tỉnh Hà Giang, Quảng Bình, Kiên Giang, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội)... Bộ Giáo dục và Đào tạo đã xem xét đơn thư theo đúng quy định: kiểm tra hồ sơ cá nhân, yêu cầu hội đồng cấp tỉnh, bộ báo cáo, giải trình và trả lời cá nhân có đơn thư, kiến nghị theo đúng quy định. Tất cả các thông tin kiến nghị liên quan đến nhà giáo có hồ sơ đề nghị xét tặng đều được kiểm tra, rà soát, xác minh kịp thời, bảo đảm minh bạch, tránh thiệt thòi cho các nhà giáo; không có tình trạng cứ có đơn thư là để lại hồ sơ. Đợt xét tặng năm 2020, hội đồng các cấp tổ chức tốt công tác xét tặng, trong đó đặc biệt nâng cao vai trò của hội đồng cấp cơ sở nên không có đơn thư khiếu nại gửi về Hội đồng cấp Nhà nước. Năm 2023, Hội đồng xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT cấp Nhà nước đã nhận được một đơn thư (nặc danh) kiến nghị về việc xét tặng NGƯT của 02 nhà giáo thuộc tỉnh Sóc Trăng. Tuy nhiên, trong lần phong tặng NGƯT năm 2017, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã thu hồi danh hiệu NGƯT của 01 nhà giáo.

2. Hạn chế

a) Qua 03 lần xét tặng theo Nghị định số 27¹ có sự mất cân đối giữa một số bộ, ngành và địa phương về số lượng nhà giáo được phong tặng.

Năm 2017, tỉnh có số lượng đề nghị nhiều nhất là thành phố Cần Thơ (71 hồ sơ), tỉnh Long An (65 hồ sơ) và có 03 tỉnh không có hồ sơ đề nghị xét tặng là tỉnh Đồng Nai, Gia Lai và Bắc Kạn. Năm 2020, tỉnh có số lượng đề nghị nhiều nhất là Long An (91 hồ sơ), Cần Thơ (88 hồ sơ), Đồng Tháp (55 hồ sơ), 02 tỉnh không có hồ sơ đề nghị là Quảng Bình và Phú Thọ. Năm 2023, tỉnh có số lượng đề nghị nhiều nhất là Cần Thơ (147 hồ sơ), Sóc Trăng (141 hồ sơ), Kiên Giang (128 hồ sơ), Long An (96 hồ sơ), 01 tỉnh không có hồ sơ đề nghị là Bắc Kạn.

Qua 03 đợt xét tặng, theo thống kê số liệu thì khu vực có số lượng NGND, NGƯT ít nhất là Tây Nguyên và nhiều nhất là vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội là một trong những bộ, ngành quản lý số lượng trường nhiều trong cả nước nhưng số lượng nhà giáo được phong tặng còn rất khiêm tốn: Năm 2017 được xét phong tặng 02 NGƯT (đều là cán bộ quản lý tại Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp), năm 2020, 2023 không có cá nhân nào được đề nghị từ Hội đồng cấp Nhà nước xét phong tặng. Có sự mất cân đối tỷ lệ nhà giáo được phong tặng giữa các cấp học. Đối với NGND, năm 2017 không có nhà giáo nào được phong tặng thuộc cấp học mầm non và trung học cơ sở, năm 2020 không có nhà giáo nào được phong tặng thuộc cấp học mầm non, trung học cơ sở, trung học phổ thông, trung cấp và cao đẳng. Đối với

¹ Hội đồng xét tặng danh hiệu Nhà giáo nhân dân, Nhà giáo ưu tú cấp Nhà nước lần thứ 16 - năm 2023 đã tổ chức họp ngày 27/9/2023.

NGƯT, năm 2017 tỷ lệ giáo viên mầm non chỉ đạt 2,01%, trung cấp chỉ đạt 0,53%, giảng viên cao đẳng 0%, giáo viên các trường chuyên biệt và cơ sở giáo dục khác 0,4%; năm 2020 tỷ lệ giáo viên mầm non chỉ đạt 1,85%, trung cấp 0%, giảng viên cao đẳng 0,33%, giáo viên các trường chuyên biệt và cơ sở giáo dục khác 0%; năm 2023 tỷ lệ giáo viên mầm non chỉ đạt 0,03%, trung cấp 0%, giảng viên cao đẳng 0,03%, giáo viên các trường chuyên biệt và cơ sở giáo dục khác 0%. Từ số liệu thống kê cho thấy Nghị định số 27 chưa triển khai đồng đều ở các bộ, ngành, địa phương.

b) Thủ tục hồ sơ, quy trình rà soát, xét tặng không bảo đảm thời gian và tôn vinh vào dịp kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11 của năm xét tặng đã tạo nên tâm tư của nhà giáo vì không được động viên kịp thời, làm giảm ý nghĩa của danh hiệu vinh dự này.

c) Nguyên nhân của những hạn chế

Về phía Bộ Giáo dục và Đào tạo: chưa tổ chức tập huấn Nghị định số 27 trên diện rộng để các bộ, ngành, địa phương nắm vững đối tượng, tiêu chuẩn, hội đồng và thủ tục xét tặng để xây dựng kế hoạch và giải pháp cụ thể trong mỗi lần tổ chức xét; chưa kịp thời kiểm tra, nắm bắt tình hình thực tế tại các bộ, ngành, địa phương có ít nhà giáo được phong tặng để kịp thời tư vấn, giúp đỡ nhằm triển khai có hiệu quả Nghị định này.

Về phía các bộ, ngành, địa phương: một số đơn vị chưa thực sự quan tâm đúng mức đối với công tác xét tặng danh hiệu này; chưa có kế hoạch xây dựng công tác xét tặng dài hạn, lựa chọn các điển hình tiên tiến, giáo viên cốt cán để bồi dưỡng, giúp đỡ các nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục hội tụ đủ tiêu chuẩn khi đến kỳ xét tặng.

Về nội dung Nghị định: một số tiêu chuẩn còn bất cập, chưa thực sự phù hợp với từng cấp học, nhất là đối với giáo viên cấp học mầm non, trung cấp, cao đẳng và một số trường chuyên biệt, cơ sở giáo dục khác; vì vậy số lượng phong tặng chưa tương xứng so với các cấp học khác.

II. NHỮNG ƯU ĐIỂM VÀ HẠN CHẾ CỦA NGHỊ ĐỊNH SỐ 27

1. Ưu điểm

a) Quy định về nguyên tắc xét tặng

Quy định “Việc xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT phải chú trọng tới các nhà giáo trực tiếp nuôi dạy, giảng dạy; nhà giáo là nữ; nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục công tác tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn”.

Nguyên tắc này thể hiện quan điểm lấy hoạt động nghề nghiệp của nhà giáo làm nền tảng để khi xây dựng tiêu chuẩn NGND, NGƯT phải bảo đảm sát đối tượng, phản ánh đúng được tài năng sư phạm, công lao đóng góp của nhà giáo đối với ngành Giáo dục và được đồng nghiệp, người học tôn vinh. Từ đó, có nhiều nhà giáo trực tiếp nuôi dạy, giảng dạy đề nghị và được phong tặng danh hiệu NGND, NGƯT.

Năm 2017, tỷ lệ giáo viên/giảng viên được phong tặng NGND, NGƯT chiếm 54,61%, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục chiếm 39,73%, cán bộ quản lý giáo dục chiếm 5,66%. Năm 2020, tỷ lệ giáo viên/giảng viên được phong tặng NGND, NGƯT chiếm 68,45%, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục chiếm 28,66%, cán bộ quản lý giáo dục chiếm 2,89%. Qua số liệu thống kê này cho thấy tỷ lệ giữa các đối tượng xét tặng là phù hợp và theo đúng tinh thần của Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 07 tháng 4 năm 2014 của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới công tác thi đua, khen thưởng.

Trong hai lần xét tặng, tỷ lệ nhà giáo là nữ giới được phong tặng danh hiệu NGƯT cao hơn nam giới (lần thứ 14, nữ chiếm 59,41%, lần thứ 15, nữ chiếm 61,99%). Tuy nhiên, tỷ lệ nhà giáo là nữ giới được phong tặng danh hiệu NGND thấp hơn nam giới (lần thứ 14, nữ chiếm 14,29%, lần thứ 15, nữ chiếm 20%). Qua bảng thống kê số liệu, thì tỷ lệ nhà giáo là nữ giới các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông được phong tặng danh hiệu NGND, NGƯT cao hơn đối với nhà giáo là nữ giới các cơ sở giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp. Điều này, phản ánh thực tế là tỷ lệ nhà giáo là nữ giới ở các cấp học thấp cao hơn.

Cũng trong hai lần xét tặng, nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục công tác tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn được phong tặng danh hiệu NGƯT chiếm hơn 5%, có cao hơn với các lần xét tặng trước. Tuy tỷ lệ không cao nhưng cũng đã thể hiện sự ghi nhận của Nhà nước đối với các đối tượng này.

b) Quy định về tiêu chuẩn

- Đối với tiêu chuẩn danh hiệu NGND

Có quy định ưu tiên đối với nhà giáo thuộc các cấp học thấp và lấy thành tích giáo viên dạy giỏi thay thế tiêu chuẩn Chiến sĩ thi đua: Đã được 01 lần tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, bộ hoặc giáo viên, giảng viên dạy giỏi cùng cấp; được tặng Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ trao lên (riêng đối với giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở có 02 lần được tặng Bằng khen cấp tỉnh, bộ trao lên). Theo quy định này, nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục đạt danh hiệu “Chiến sĩ thi đua” hoặc giáo viên, giảng viên dạy giỏi cùng cấp đều được công nhận nhằm bảo đảm để có nhiều nhà giáo trực tiếp giảng dạy được tham gia xét tặng và trân trọng, vinh danh đối với giáo viên, giảng viên dạy giỏi, một danh hiệu cao quý thể hiện tài năng của đội ngũ này. Quy định giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở có 02 lần được tặng Bằng khen cấp tỉnh, bộ trao lên là phù hợp quy định mới của Luật Thi đua, khen thưởng và với thực tế do qua các lần xét tặng đối tượng này rất ít được tặng thưởng Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ trao lên.

Về sáng kiến hoặc đề tài nghiên cứu khoa học đối với giáo viên mầm non, phổ thông, giáo dục nghề nghiệp, giáo dục thường xuyên, trung tâm hỗ trợ giáo dục hòa nhập, trường giáo dưỡng... cũng được quy định phù hợp với thực tiễn, giảm từ cấp tỉnh thành cấp trên quản lý trực tiếp.

- Đối với tiêu chuẩn danh hiệu NGƯT

Có quy định ưu tiên đối với giáo viên thuộc vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn và lấy thành tích giáo viên dạy giỏi thay thế tiêu chuẩn Chiến sĩ thi đua: Đã được 07 lần tặng danh hiệu “Chiến sĩ thi đua cơ sở” hoặc danh hiệu giáo viên, giảng viên dạy giỏi cùng cấp trong đó có năm liền kề năm đề nghị xét tặng; 01 lần được tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, Bộ hoặc danh hiệu giáo viên, giảng viên dạy giỏi cùng cấp; 01 lần được tặng Bằng khen cấp tỉnh, Bộ (riêng đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục công tác tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, các huyện nghèo được áp dụng hưởng chính sách như quy định đối với vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn theo quy định của Chính phủ: 05 lần được tặng danh hiệu “Chiến sĩ thi đua cơ sở” hoặc danh hiệu giáo viên dạy giỏi cùng cấp, trong đó có lần liền kề năm đề nghị xét tặng).

Nghị định số 27 quy định nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục đạt danh hiệu “Chiến sĩ thi đua cơ sở”, “Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, bộ” hoặc đạt danh hiệu giáo viên, giảng viên dạy giỏi cùng cấp đều được ghi nhận để đề nghị xét tặng. Quy định này vừa bảo đảm tôn vinh được tài năng sư phạm của nhà giáo, vừa phù hợp với thực tiễn của ngành nhằm bảo đảm nhà giáo trực tiếp giảng dạy được tham gia xét tặng danh hiệu NGƯT.

Quy định một số tiêu chuẩn xét tặng NGƯT riêng đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục công tác ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn và các huyện nghèo được áp dụng hưởng chính sách như vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn theo quy định của Chính phủ để phù hợp với thực tiễn nhằm nâng tỷ lệ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục ở địa bàn này đủ điều kiện tham gia xét tặng.

Quy định thành tích được thay thế tiêu chuẩn sáng kiến, đề tài nghiên cứu khoa học, đào tạo tiến sĩ được áp dụng để xét tặng danh hiệu NGƯT như: Nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục chưa có sáng kiến cấp tỉnh, bộ nhưng có công trực tiếp đào tạo người học đoạt giải Nhất, Nhì, Ba trong các kỳ thi quốc gia, đoạt giải Nhất, Nhì, Ba hoặc Huy chương Vàng, Bạc, Đồng trong các kỳ thi quốc tế. Đây là đóng góp rất lớn về trí tuệ của các nhà giáo, đem lại vinh quang và góp phần rất quan trọng trong việc đào tạo nhân tài cho đất nước.

Quy định giảng viên các đại học, trường đại học, học viện không được giao nhiệm vụ đào tạo tiến sĩ do cơ sở giáo dục không đủ điều kiện đào tạo thì được thay thế bằng một trong những thành tích: Hướng dẫn 03 sinh viên đoạt Huy chương Vàng, Bạc, Đồng hoặc giải Nhất, Nhì, Ba trong các kỳ thi quốc tế; hướng dẫn 05 sinh viên đoạt Huy chương Vàng, Bạc, Đồng hoặc giải Nhất, Nhì, Ba trong các kỳ thi quốc gia; hướng dẫn 05 công trình nghiên cứu khoa học của sinh viên đạt giải “Tài năng khoa học trẻ” cấp bộ để bảo đảm sát với thực tiễn.

Từ năm 2014, thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, nhiều nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục tham gia biên soạn chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông. Đây là công việc rất quan trọng, quyết định chất lượng giáo dục phổ thông. Do vậy, Nghị định số 27 quy

định “Nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục tham gia biên soạn chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông đã được nghiệm thu, được tính là có sáng kiến cấp bộ” để phù hợp với thực tiễn và ghi nhận đóng góp trí tuệ của nhà giáo.

Nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục giảng dạy hoặc quản lý trong các ngành, chuyên ngành đặc thù như mỹ thuật, âm nhạc, thể dục thể thao, quốc phòng, an ninh... quy định phải có sáng kiến, đề tài nghiên cứu khoa học, đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ như quy định trước đây là không thực tiễn. Do vậy, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã thống nhất với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an đề xuất thay thế tiêu chuẩn sáng kiến, đào tạo tiến sĩ theo quy định cho phù hợp.

Các quy định nói trên cũng là để chú trọng tới các nhà giáo trực tiếp nuôi dạy, giảng dạy và có tài năng trong việc góp phần bồi dưỡng và đào tạo nhân tài cho đất nước, đồng thời tôn vinh tài năng các nhà giáo.

d) Quy định về tổ chức, hoạt động của Hội đồng

Quy định 04 cấp hội đồng là phù hợp: Hội đồng cấp cơ sở, Hội đồng cấp huyện, Hội đồng cấp tỉnh, cấp Bộ và Hội đồng cấp Nhà nước; đồng thời quy định rõ tổ chức, hoạt động, phiếu bầu... của hội đồng các cấp, bỏ các phiên họp sơ duyệt tại các cấp hội đồng để bảo đảm tương quan xét tặng các nhà giáo ở các cấp học và trình độ đào tạo, tránh chồng chéo nhưng vẫn bảo đảm chất lượng và hiệu quả xét tặng và cũng là thực hiện Chương trình cải cách hành chính của Chính phủ.

d) Quy định hồ sơ

Theo đúng quy định của Luật Thi đua, khen thưởng; bảo đảm hồ sơ thủ tục đầy đủ nhưng đơn giản, dễ thực hiện đối với cá nhân đề nghị phong tặng cũng như đối với việc thẩm định của các cấp Hội đồng.

2. Hạn chế

a) Chưa quy định chi tiết tiêu chuẩn cho từng đối tượng nên có một số nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục của các cơ sở giáo dục đặc thù, trường chuyên biệt không đủ tiêu chuẩn đề nghị xét tặng. Việc xây dựng tiêu chuẩn đối với giảng viên các trường cao đẳng còn cao (do xây dựng chung với tiêu chuẩn của giảng viên đại học), nhất là về đề tài, sáng kiến trong khi trên thực tế số lượng giảng viên trường cao đẳng được đào tạo trình độ tiến sĩ ít hơn so với giảng viên đại học, số lượng đề tài nghiên cứu cấp tỉnh, bộ được giao ít hơn so với giảng viên đại học. Vì vậy, trong 2 lần xét tặng vừa qua số lượng giảng viên trường cao đẳng được phong tặng chỉ có 05 NGND, 10 NGUT, chưa tương xứng với số lượng trường và số lượng giảng viên cao đẳng trong toàn quốc (khoảng 450 trường).

b) Chưa phân định rõ giữa cán bộ quản lý tại cơ quan quản lý giáo dục và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục nên một số cán bộ quản lý cơ sở giáo dục có tham gia giảng dạy đã đề nghị xét tặng theo tiêu chuẩn nhà giáo, dẫn tới việc kê khai thành tích cá nhân không chính xác, gây nhiều khó khăn cho quá trình xét tặng

của các cấp hội đồng. Thực tế hiện nay, hiệu trưởng, hiệu phó các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông có năng lực, uy tín được bổ nhiệm làm cán bộ quản lý cơ sở giáo dục sớm, không đủ thời gian giảng dạy theo tiêu chuẩn nhưng vẫn phải thực hiện giảng dạy một số tiết theo quy định hoặc giảng viên có năng lực, uy tín trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học được bổ nhiệm làm cán bộ quản lý cơ sở giáo dục đại học nhưng vẫn thực hiện nhiệm vụ giảng dạy của giảng viên, bảo đảm đúng chế độ làm việc của giảng viên.

c) Quy định: Người đứng đầu và cấp phó của người đứng đầu tập thể do cá nhân quản lý chỉ đạo phải đạt danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc, chưa thực sự phù hợp vì: Trên thực tế theo quy định của một số Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố có một số đơn vị, cơ sở giáo dục không thuộc đối tượng xét danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc (tất nhiên việc này một số địa phương thực hiện chưa đúng quy định); hoặc một số đơn vị khi được tặng Bằng khen hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ 02 năm thì không tặng danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc nữa, gây khó khăn cho Hội đồng các cấp khi xét tặng. Tại đợt xét tặng lần thứ 14 (năm 2017) có 26 cán bộ quản lý giáo dục đã không được xem xét do thiếu danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc nhưng được tặng Cờ thi đua cấp tỉnh, bộ trao lên hoặc được tặng Bằng khen hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

d) Thành tích về đề tài, sáng kiến: Cách tính sáng kiến cấp tỉnh, bộ, đề tài cấp tỉnh, bộ, nhánh đề tài cấp nhà nước không được thay thế cho nhau nên thiệt thòi cho nhà giáo. Một số thành tích thay thế tiêu chuẩn sáng kiến nhưng lại không phản ánh được đúng thực tế trong hoạt động nghề nghiệp của nhà giáo.

đ) Quy định nhà giáo đạt danh hiệu giáo viên dạy giỏi nhưng thực tế trong ngành Giáo dục còn có giáo viên chủ nhiệm giỏi, giáo viên Tổng phụ trách Đội giỏi... Các quy định về nội dung, tiêu chuẩn, hồ sơ, thẩm quyền tổ chức hội thi của các hội thi này là tương đương nhau. Tuy nhiên, khi xét thành tích của nhà giáo thì không được tính giáo viên chủ nhiệm giỏi, giáo viên Tổng phụ trách Đội giỏi.

e) Một số tiêu chuẩn còn mang tính hình thức và khó xác định, ví dụ tiêu chuẩn giúp đỡ 02 giáo viên đạt danh hiệu giáo viên dạy giỏi cấp huyện hoặc cấp trường trao lên.

g) Việc chia các nhóm đối tượng của NGND, NGUT chưa thống nhất, vì vậy dẫn đến một số bất cập trong quá trình xây dựng tiêu chuẩn xét tặng.

h) Việc quy định chung số lượng thành phần Hội đồng các cấp là 11 người đã gây khó khăn và không phù hợp cho một số hội đồng cấp cơ sở, nhất là đối với các đơn vị phòng giáo dục và đào tạo, các trường mầm non, tiểu học thuộc vùng khó khăn do không đủ số lượng. Tại đợt xét tặng năm 2017 và năm 2020, có một số nhà giáo thuộc Trường Mầm non huyện Mèo Vạc, tỉnh Hà Giang và huyện Ea Bia, tỉnh Phú Yên đã không được Hội đồng cấp Nhà nước xem xét do số lượng thành viên Hội đồng cấp cơ sở chưa đủ theo quy định.

i) Quy định tổ chức lấy phiếu tín nhiệm ở các đơn vị có tổ chức Đảng và Công đoàn bộ phận chưa rõ ràng nên các bộ, ngành, địa phương triển khai

không giống nhau, có nhà giáo chỉ lấy phiếu tín nhiệm tại đơn vị cấp phòng (số lượng lấy phiếu tín nhiệm chỉ từ 3 đến 5 người), chưa bảo đảm công bằng khách quan trong việc lấy phiếu tín nhiệm và tạo ra sự bất cập vì số lượng quần chúng xin ý kiến để lấy phiếu tín nhiệm lại ít hơn so với số lượng thành viên hội đồng.

k) Biểu mẫu hồ sơ chưa cập nhật thẻ căn cước công dân, mẫu tóm tắt thành tích (bản đọc) cần điều chỉnh cho phù hợp với tiêu chuẩn để thuận lợi cho tổ thư ký và thành viên hội đồng trong quá trình thẩm định hồ sơ.

n) Một số quy định chưa bảo đảm tính chặt chẽ về kỹ thuật soạn thảo, không tường minh, tạo ra nhiều cách hiểu khác nhau, gây khó khăn trong quá trình thẩm định thành tích. Ví dụ:

- Tiêu chuẩn NGƯT là 01 lần được tặng Bằng khen cấp tỉnh, bộ phải quy định là 01 lần được tặng Bằng khen cấp tỉnh, bộ **trở lên**; hoặc 01 lần được tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, bộ phải quy định là 01 lần được tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, bộ **trở lên** để bảo đảm khi nhà giáo đạt được thành tích cao hơn thì vẫn được xem xét.

- Nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục công tác tại vùng đặc biệt khó khăn tiêu chuẩn có giảm xuống nhưng không quy định thời gian công tác ở vùng này, nên có trường hợp hết thời gian công tác ở vùng đặc biệt khó khăn, mới chuyển về vùng thuận lợi thì không được tính; hoặc có đổi tượng vừa được điều động lên công tác ở vùng đặc biệt khó khăn thì được tính theo tiêu chuẩn của vùng này để xét tặng danh hiệu vinh dự NGND, NGƯT.

- Thế nào là bài báo khoa học, cách tính thời gian trực tiếp giảng dạy, thời gian công tác biệt phái có được tính là thời gian công tác trong ngành Giáo dục không, các thành tích đạt được của nhà giáo vào thời gian công tác ngoài ngành Giáo dục có được tính để làm thành tích xét tặng không, khái niệm giáo viên dạy giỏi cùng cấp...

Ngoài những hạn chế trên, một số nội dung về đối tượng, tiêu chuẩn, quy trình, thủ tục, thành phần hội đồng cần thay đổi cho phù hợp với các quy định Luật Giáo dục 2019, Luật Giáo dục đại học, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học, Luật Thi đua, khen thưởng và các văn bản quy phạm pháp luật khác.

3. Nguyên nhân của những hạn chế

Trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị định, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có nhiều nỗ lực, cố gắng trong công tác tổng kết việc thi hành Thông tư số 22/2008/TT-BGDĐT ngày 23 tháng 4 năm 2008 của Bộ Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn về tiêu chuẩn, quy trình, thủ tục và hồ sơ xét tặng danh hiệu “Nhà giáo nhân dân”, “Nhà giáo ưu tú”; đánh giá tác động, rà soát, loại bỏ các tiêu chuẩn, thủ tục, quy trình không còn phù hợp, đồng thời bảo đảm tính kế thừa khi xây dựng văn bản; tích cực phối hợp với các bộ, ngành địa phương trong quá trình tổ chức tọa đàm lấy ý kiến đồng đảo các nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục trên cả nước, đăng công thông tin điện tử để lấy ý kiến của các tầng lớp nhân dân, tiếp thu các ý kiến phù hợp với các quy định hiện hành.

Tuy nhiên, Ban soạn thảo chưa cập nhật và lường hết được những vấn đề phát sinh trong thực tế để xây dựng nội dung Nghị định cho phù hợp: Quá trình triển khai thực hiện cụ thể Luật Thi đua, khen thưởng của các địa phương còn khác nhau trong việc công nhận danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc, Cờ thi đua cấp tỉnh, tặng Bằng khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh. Vì vậy, khi triển khai thực hiện Nghị định số 27 còn gặp một số vướng mắc đối với cán bộ quản lý giáo dục (đơn vị quản lý chỉ đạo phải đạt 02 năm Tập thể lao động xuất sắc liền kề năm xét tặng).

Chưa khảo sát trên diện rộng về tính thành tích đè tài, sáng kiến nên việc quy định thành tích tích đè tài, sáng kiến còn cứng nhắc gây thiệt thòi cho một số nhà giáo trong quá trình xét tặng.

Việc quy định thành viên tham gia hội đồng chưa lường hết khó khăn đối với các hội đồng cơ sở thuộc phòng giáo dục và đào tạo, các cơ sở giáo dục thuộc vùng khó khăn có tổng số cán bộ, giáo viên ít hơn nhiều so với vùng thuận lợi.

III. QUAN ĐIỂM, ĐỊNH HƯỚNG

1. Quan điểm

Việc xét phong tặng danh hiệu NGND, NGƯT thể hiện được sự quan tâm to lớn của Đảng, Nhà nước đối với ngành Giáo dục, coi giáo dục là “quốc sách hàng đầu”, trong đó đặc biệt quan tâm đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục nhằm tôn vinh các tấm gương nhà giáo điển hình, tiêu biểu, thể hiện truyền thống tốt đẹp “Tôn sư trọng đạo” của dân tộc.

Việc xây dựng Nghị định thay thế nhằm khắc phục những hạn chế của Nghị định số 27 trong 02 lần xét tặng vừa qua, tạo căn cứ pháp lý, tạo điều kiện để các nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục có tiêu chuẩn cụ thể để phấn đấu, cơ quan quản lý giáo dục và cán bộ quản lý giáo dục các cấp có căn cứ để xây dựng kế hoạch phát hiện, bồi dưỡng, nhân rộng điển hình tiên tiến là những hạt nhân cho việc xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT trong các đợt xét tặng tiếp theo.

2. Định hướng

Tiếp cận Luật Thi đua, khen thưởng, Luật Giáo dục 2019, Luật Giáo dục đại học, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học và các văn bản pháp quy khác để làm căn cứ dự thảo Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT.

Tiếp tục quan tâm tới các nhà giáo trực tiếp làm công tác nuôi dạy, giảng dạy, nhà giáo công tác tại các vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn theo quy định của Chính phủ để số lượng nhà giáo thuộc đối tượng trên được tăng về số lượng và chất lượng, đặc biệt là nhà giáo giảng dạy ở các cấp học thấp như mầm non, tiểu học.

Đối với cán bộ quản lý tại các cơ sở giáo dục thay đổi cách tính thời gian trực tiếp giảng dạy nhằm đánh giá đúng những đóng góp của đội ngũ cán bộ quản lý đối với giáo dục và đào tạo.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ SỬA ĐỔI, BỔ SUNG NGHỊ ĐỊNH SỐ 27

Trên cơ sở tổng hợp ý kiến của một số chuyên gia qua các tọa đàm và ý kiến của các bộ, ngành địa phương khi tổng kết việc thi hành Nghị định số 27 và đề xuất điều chỉnh, Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất một số nội dung khi xây dựng Nghị định thay thế như sau:

1. Về đối tượng xét tặng (Điều 2)

Chuyển đổi từ cán bộ quản lý cơ sở giáo dục tham gia giảng dạy theo quy định của chế độ làm việc sang cùng nhóm đối tượng là giáo viên, giảng viên. Lý do: Cán bộ quản lý cơ sở giáo dục cũng tham gia giảng dạy đủ định mức giờ dạy theo quy định, thực hiện các hoạt động giáo dục trong nhà trường như quy định của Luật Giáo dục. Tại các hội nghị xin ý kiến về dự thảo Nghị định, nhiều ý kiến của cán bộ quản lý cơ sở giáo dục đã đề nghị chuyển nhóm cán bộ quản lý cơ sở sang nhóm giáo viên, giảng viên để đảm bảo sự công bằng và đánh giá đúng những đóng góp của đội ngũ cán bộ quản lý cơ sở giáo dục. Nội này cũng phù hợp với quy định xét tặng danh hiệu “Thầy thuốc nhân dân”, “Thầy thuốc ưu tú”: Thầy thuốc trong thời gian làm quản lý y tế tại các cơ sở khám chữa bệnh, sản xuất dược phẩm, nghiên cứu y dược, phòng chống dịch bệnh vẫn trực tiếp làm chuyên môn kỹ thuật thì thời gian là quản lý đó được tính là thời gian trực tiếp làm chuyên môn kỹ thuật, y tế.

Đối với cán bộ quản lý giáo dục, chia thành 02 đối tượng gồm cán bộ quản lý cơ sở giáo dục và cán bộ quản lý tại cơ quan quản lý giáo dục để xây dựng tiêu chuẩn cho phù hợp.

2. Bổ sung riêng 1 điều (Điều 3) về giải thích từ ngữ để bảo đảm tường minh trong quá trình xây dựng tiêu chuẩn và cá nhân làm hồ sơ

Dự thảo Nghị định đề xuất 04 nội dung cần giải thích từ ngữ, bao gồm: quy định về cán bộ quản lý giáo dục; nhiệm vụ khoa học và công nghệ; bài báo khoa học.

3. Về nguyên tắc xét tặng và cách tính thành tích (Điều 4)

Bổ sung 11 nội dung để bảo đảm sự tường minh trong quá trình tổ chức thực hiện, trong đó quy định thêm nội dung đối tượng xét tặng là nhà giáo phải bảo đảm định mức giờ chuẩn giảng dạy của giáo viên, giảng viên; không sử dụng thành tích đã được xét tặng các danh hiệu vinh dự Nhà nước để xét tặng danh hiệu NGND, NGUT. Các thành tích để xét tặng danh hiệu NGND, NGUT phải đạt được trong thời gian công tác trong ngành Giáo dục, nhà giáo có thời gian công tác ở vùng khó khăn được nhân hệ số 2 về thời gian công tác, nhà giáo công tác tại vùng khó khăn, trường lớp dành cho người khuyết tật từ 05 năm trở lên được áp dụng tiêu chuẩn ưu tiên.

Quy định rõ trong quá trình xét tặng danh hiệu NGND, NGUT nếu cá nhân chuyển đổi vị trí công tác thì xét theo chức danh tại thời điểm cá nhân nộp hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NGND, NGUT tại Hội đồng cấp cơ sở. Đối với cán bộ quản lý giáo dục và cán bộ nghiên cứu giáo dục được bổ nhiệm giữ chức

vụ quản lý dưới 12 tháng tính từ khi được bổ nhiệm đến thời điểm nộp hồ sơ thì không phải chịu trách nhiệm về thành tích của tập thể.

Cá nhân được hưởng lương và bình xét thi đua, khen thưởng hằng năm tại đơn vị nào thì đề nghị xét tặng danh hiệu “Nhà giáo nhân dân”, “Nhà giáo ưu tú” tại đơn vị đó.

Việc giải quyết đơn, thư (nếu có) đối với các cá nhân được đề nghị xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT thực hiện theo quy định của pháp luật; đơn vị thường trực hội đồng các cấp có trách nhiệm báo cáo hội đồng kết quả giải quyết đơn, thư (nếu có).

4. Về kinh phí tổ chức xét tặng (Điều 7)

Quy định chi tiết hơn các hoạt động và mức chi xét tặng của các cấp hội đồng để các bộ, ngành, địa phương, cơ sở giáo dục có căn cứ thực hiện.

Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21 tháng 5 năm 2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp có quy định: “Bãi bỏ các khoản chi ngoài lương của cán bộ, công chức, viên chức có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước như: Tiền bồi dưỡng họp; tiền bồi dưỡng xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, đề án; hội thảo... Thực hiện khoản quỹ lương gắn với mục tiêu tinh giản biên chế cho các cơ quan, đơn vị. Mở rộng cơ chế khoản kinh phí gắn với kết quả thực hiện nhiệm vụ...”. Tuy nhiên, quy định này chỉ được thực hiện trên cơ sở các quy định khác về chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ quan, đơn vị được thực hiện đồng bộ. Tại thời điểm hiện nay, trong thời gian chế độ tiền lương mới chưa được ban hành, đề nghị quy định nội dung chi cho các thành viên dự họp, chi nhận xét, phân loại hồ sơ, tóm tắt thành tích khi xét công nhận nhà giáo nhân dân, nhà giáo ưu tú. Quy định này bảo đảm tương đồng về mức chi với các đợt xét tặng danh hiệu vinh dự nhà nước khác (như danh hiệu nghệ sĩ nhân dân, nghệ sĩ ưu tú). Các chi phí tổ chức xét tặng danh hiệu NGND, NGƯT cần được đầu tư thỏa đáng... Các hội đồng xét tặng họp mang tính khoa học, không giống các cuộc họp thông thường và phải xác minh rất nhiều tiêu chí ở các giai đoạn khác nhau của hồ sơ xét tặng với thành phần đa dạng các cơ quan quản lý, chuyên gia, nhà khoa học.

Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất các nội dung chi và mức chi tối đa, đồng thời quy định hội đồng các cấp căn cứ vào nguồn ngân sách để quy định mức chi cho phù hợp với thực tế tại địa phương, đơn vị nhằm tạo điều kiện cho các cấp hội đồng có cơ sở lập dự trù kinh phí khi tổ chức xét tặng.

5. Về chia các nhóm đối tượng (Điều 8, Điều 9)

Đề xuất chia nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục thành 07 nhóm thống nhất xuyên suốt để xây dựng tiêu chuẩn cho phù hợp, tạo sự mạch lạc trong văn bản cũng như sự tôn vinh của cấp học, bậc học đó và thuận lợi cho các cơ sở giáo dục khi triển khai thực hiện Nghị định.

cơ sở giáo dục nghề nghiệp trung cấp và sơ cấp chủ trì 02 báo cáo chuyên đề tại các cuộc sinh hoạt chuyên môn do bộ, ban, ngành, tỉnh, sở tổ chức được tính thay thế 01 sáng kiến được áp dụng hiệu quả và có khả năng nhân rộng trong bộ, ban, ngành tỉnh.

Hiện nay các tiêu chuẩn đề nghị khen thưởng cấp Nhà nước đều được giảm nhẹ về thành tích sáng kiến so với trước kia, bảo đảm tính kế thừa của Nghị định số 27, dự thảo Nghị định không giảm số lượng về thành tích sáng kiến mà bổ sung thêm các thành tích thay thế sáng kiến đảm bảo vẫn lựa chọn được các nhà giáo có nhiều sáng tạo trong giảng dạy, giáo dục, quản lý và phù hợp với những quy định mới về khen thưởng cấp nhà nước.

Điều chỉnh quy định tập thể do cá nhân quản lý chỉ cần đạt thành tích: 03 năm liền kề năm đề nghị xét tặng tập thể được công nhận danh hiệu “Tập thể lao động tiên tiến” hoặc “Đơn vị tiên tiến”, trong đó có 02 năm đạt danh hiệu “Tập thể lao động xuất sắc” hoặc “Đơn vị quyết thắng” hoặc các danh hiệu thi đua, khen thưởng từ cấp tỉnh, bộ trở lên (Nghị định số 27 quy định thành tích Tập thể lao động xuất sắc trong 02 năm liền kề). Tại các hội thảo xin ý kiến, các đại biểu đều đề xuất quy định đối với người đứng đầu và cấp phó của người đứng đầu tập thể quản lý chỉ đạo phải đạt danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc 02 năm liền kề với năm xét tặng là không hợp lý. Vì tập thể đủ tiêu chuẩn được tặng Cờ thi đua cấp tỉnh, bộ và Cờ thi đua của Chính phủ tiêu biểu hơn Tập thể lao động xuất sắc; do đó cần mở rộng thành tích của tập thể để tránh thiệt thòi cho đội ngũ cán bộ quản lý. Mặt khác, tiêu chuẩn 02 năm liền kề đạt danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc cũng là một tiêu chuẩn các cán bộ quản lý khó đạt được; vì vậy chỉ quy định trong 03 năm liền kề năm đề nghị xét tặng được công nhận danh hiệu “Tập thể lao động tiên tiến” hoặc “Đơn vị tiên tiến”, trong đó có 02 lần đạt danh hiệu “Tập thể lao động xuất sắc” hoặc “Đơn vị quyết thắng” hoặc được tặng danh hiệu thi đua, khen thưởng từ cấp bộ, ban, ngành, tỉnh trở lên, đồng thời không quy định liền kề.

7. Về hội đồng

- Bổ sung quy định về nguyên tắc, trách nhiệm của các cấp hội đồng (Điều 10) để đánh giá về uy tín, tầm ảnh hưởng, tôn vinh của đồng nghiệp.

- Về tổng số thành viên Hội đồng và thời gian thẩm định hồ sơ (Điều 11, Điều 12, Điều 13, Điều 14): Bỏ thành phần Chủ tịch Công đoàn giáo dục đối với hội đồng cấp huyện vì theo các quy định hiện hành không còn chức danh này nữa, bổ sung thành viên là lãnh đạo phòng nội vụ huyện, quy định rõ số lượng thành viên của từng cấp hội đồng, điều chỉnh quy định thành phần hội đồng các cấp cho phù hợp.

- Để đảm bảo việc cải cách thủ tục hành chính, dự thảo Nghị định cũng quy định rõ thời gian thẩm định hồ sơ của từng cấp hội đồng.

8. Về hồ sơ, lấy phiếu tín nhiệm, trình tự, thủ tục xét tặng

Nội dung quy định về hồ sơ, giới thiệu và lấy phiếu tín nhiệm, trình tự, thủ tục xét tặng, trong đó làm rõ yêu cầu của từng loại hồ sơ (Điều 16), về giới

Xây dựng tiêu chuẩn cho nhóm đối tượng đặc thù: Nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục hiện đang công tác tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn và trường, lớp dành cho người khuyết tật, trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hòa nhập được hưởng chế độ, chính sách ưu tiên khi đề nghị xét tặng danh hiệu NGND, NGUT. Đây là nhóm đối tượng giảng dạy, giáo dục, chăm sóc học sinh có sự đặc thù, vất vả hơn so với các đối tượng học sinh bình thường; đồng thời số lượng được xét phong tặng trong 15 đợt vừa qua rất ít, Bộ Giáo dục và Đào tạo căn cứ Luật Thi đua, khen thưởng và tình hình thực tế đề xuất Chính phủ xem xét tiêu chuẩn phù hợp với đối tượng.

6. Về tài năng sư phạm

Quy định về thành tích thay thế tại bảng phụ lục. Quy định sáng kiến, bảng khen, bài báo, nhiệm vụ khoa học công nghệ... của nhà giáo và cán bộ quản lý, cán bộ nghiên cứu giáo dục được quy đổi và thay thế lẫn nhau trong quá trình xét tặng danh hiệu NGND, NGUT nhằm khắc phục những hạn chế của Nghị định số 27 trong quá trình xét tặng.

Đối với tiêu chuẩn chủ biên giáo trình: Bổ sung các thành tích thay thế gồm: Đồng chủ biên 02 giáo trình môn học; chủ biên 01 sách chuyên khảo; tác giả chính 02 sách chuyên khảo, chủ biên tài liệu tập huấn, chủ trì biên soạn chương trình bồi dưỡng đào tạo cán bộ cấp chiến lược, tác giả báo cáo kiến nghị cấp bộ, ngành, báo cáo kiến nghị được đưa vào Văn kiện Đại hội Đảng nhằm tạo điều kiện cho giảng viên có thêm thành tích khi xét tiêu chuẩn này.

Đối với tiêu chuẩn đào tạo tiến sĩ: Hiện nay không phải trường đại học nào, ngành học nào cũng được giao nhiệm vụ đào tạo tiến sĩ, nhất là đối với các trường đại học tư thục, trường đại học trực thuộc địa phương. Vì vậy, Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất thay thế thành tích đào tạo tiến sĩ đối với các ngành, trường không được giao nhiệm vụ đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ: bồi dưỡng học sinh, sinh viên giỏi cấp quốc gia, quốc tế, hướng dẫn sinh viên nghiên cứu khoa học đạt giải cấp bộ, cấp trường nhằm tạo điều kiện cho các nhà giáo thuộc trường đại học thuộc địa phương có cơ hội tham gia xét tặng.

Đối với tiêu chuẩn bài báo khoa học: Tăng tiêu chuẩn 10 bài báo được đăng trên tạp chí chuyên ngành trong nước và quốc tế (Nghị định số 27 quy định 05 bài báo) và có quy định đồng tác giả các bài báo khoa học được đăng trên các tạp chí chuyên ngành trong nước; kỷ yếu hội thảo quốc gia, quốc tế có phản biện.

Quy định rõ về sáng kiến để xét tặng danh hiệu NGND, NGUT: Sáng kiến được áp dụng hiệu quả và có khả năng nhân rộng trong bộ, ban, ngành, tỉnh cho phù hợp với các quy định về điều lệ sáng kiến và Luật Thi đua, khen thưởng (Nghị định số 27 quy định là sáng kiến do cấp trên trực tiếp quản lý công nhận). Bổ sung sáng kiến do Thủ trưởng Bộ Tổng tham mưu, Thủ trưởng Tổng cục Chính trị công nhận có phạm vi ảnh hưởng trong ngành trong đương sáng kiến được áp dụng hiệu quả và có khả năng nhân rộng trong bộ, ban, ngành tỉnh (theo đề nghị của Bộ Quốc phòng, là đơn vị có nhiều đặc thù trong công tác công nhận phạm vi ảnh hưởng của sáng kiến). Đối với giáo viên mầm non, phổ thông,

thiệu và lấy phiếu tín nhiệm (Điều 17), về trình tự, thủ tục xét tặng tại Hội đồng các cấp (Điều 18).

9. Về tổ chức thực hiện

Nội dung quy định trách nhiệm của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các bộ, ngành, địa phương, đại học quốc gia, các cơ sở giáo dục (Điều 19); quy định về trách nhiệm thi hành (Điều 20); hiệu lực thi hành (Điều 22). Các quy định nhằm làm rõ trách nhiệm của cơ sở giáo dục, các bộ, ngành, địa phương trong quá trình triển khai thực hiện Nghị định.

Có tiêu chuẩn mới về chủ trì biên soạn báo cáo chuyên đề tại các cuộc sinh hoạt chuyên môn do bộ, ban, ngành, tỉnh, sở tổ chức hoặc chủ trì biên soạn tài liệu bồi dưỡng theo các chương trình bồi dưỡng cấp sở, ban, ngành tổ chức; quy định về tác giả sáng kiến được công nhận có hiệu quả áp dụng, phạm vi ảnh hưởng trong bộ, ban, ngành, tỉnh cho phù hợp với các quy định về điều lệ sáng kiến và Luật Thi đua, khen thưởng; do đó, Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất 01 điều về quy định chuyển tiếp (Điều 21) để cho trường hợp nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục, cán bộ nghiên cứu giáo dục đã nghỉ theo chế độ bảo hiểm xã hội giữa hai lần xét tặng liền kề với năm xét tặng còn thiếu tiêu chuẩn này thì được áp dụng các tiêu chuẩn theo quy định tại Nghị định số 27/2015/NĐ-CP ngày 10 tháng 3 năm 2015.

10. Biểu mẫu

Đối với bản khai thành tích cá nhân, chỉnh sửa lại một số nội dung cho phù hợp: Phần khai về số năm trực tiếp giảng dạy, bổ sung thẻ căn cước công dân. Sửa đổi mẫu tóm tắt thành tích để tạo thuận lợi cho tổ thư ký và hội đồng thuận lợi trong quá trình thẩm định hồ sơ và Chủ tịch hội đồng chỉ xác nhận vào 1 trang cuối.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Lưu: VT, TCCB.

